2-25125744-09-2-02092025
Dosar nr. 2-976/2025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat
la data de 17 iulie 2026 or.
*****

Judecătoria Bălți (sediul Sîngerei)
Instanța în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Păun Cristina
Grefier Gagiu Ionela

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Lupașcu Agafia împotriva lui Lupașcu Serghei, intervenient accesoriu ATAS Nord-Vest Structura Teritorială de Asistență Socială or. Sîngerei, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori, încasarea cheltuielilor judiciare,-

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces

1. La 02 septembrie 2025 Lupașcu Agafia a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Lupașcu Serghei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori, încasarea cheltuielilor judiciare.

2. În motivarea cererii, reclamanta Lupașcu Agafia a indicat că, se află în relații de căsătoriei cu pârâtul Lupașcu Serghei. Căsătoria a fost încheiată la 01.02.2019 la Primăria com. *****, r-nul *****, act de căsătorie nr. 1 , seria *****. Din căsătoria cu pârâtul au 2 copii minori: Lupașcu *****, născut la *****și Lupașcu *****, născut la *****. De-a lungul căsătoriei a depus eforturi considerabile pentru a menține o atmosferă armonioasă în familie, dar comportamentul pârâtului, a devenit din ce în ce mai greu de tolerat. La 29 august 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis Încheierea nr. 2o/pr-342/2025 prin care s-a stabilit în privința sa și a copiilor săi minori ordonanță de protecție pe un termen de 60 zile, împotriva acțiunilor pârâtului Lupașcu Serghei. La moment dânsa împreună cu copiii locuiește într-un centru de plasament. Totodată a

indicat că de creșterea și educația copiilor comuni s-a ocupat în exclusivitate doar ea, deoarece soțul regulat a fost plecat peste hotarele țării. Ambii copii sunt atașați de ultima și o posibilă despărțire le-ar cauza o situație stresantă, care ar avea un impact grav asupra dezvoltării psihoemoționale. La fel a menționat că pârâtul a contribuit mereu la cheltuielile de întreținere a copiilor minori, însă dat fiind faptul că s-a adresat în instanță cu cerere privind desfacerea căsătoriei există riscul de a se eschiva de la plata pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori.

3. În legătură cu acesta, solicită desfacerea căsătoriei încheiate între Lupașcu Agafia și Lupașcu Serghei la data de 01.02.2019, înregistrată de Primăria comunei *****, r-nul ***** , înregistrată sub nr. 1, stabilirea domiciliului copiilor minori Lupașcu *****, născut la *****și Lupașcu *****, născut la ***** cu mama Lupașcu Agafia, încasarea din contul pârâtului Lupașcu Serghei, a.n. *****, IDNP *****, domiciliat în or. *****, str. ***** în beneficiul reclamantei Lupașcu Agafia, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în or. *****, str. *****, pensie alimentară pentru întreținerea copiilor minori Lupașcu *****, a.n. *****și Lupașcu *****, a.n. ***** în sumă bănească fixă a câte 3500 lei pentru fiecare, începând cu data adresării în judecată și pînă la atingerea majoratului de către copii, la fel și încasarea din contul pârâtului Lupașcu Serghei în folosul reclamantei Lupașcu Agafia a cheltuielilor de judecată, suportate la depunerea cererii de chemare în judecată.

4. Reprezentantul reclamantei, avocatul Maxim Chișca, împuternicit în baza mandatului nr.MA 2271488 din 14.01.2026, în ședința de judecată a susținut cererea din motivele invocate în ea și a solicitat admiterea ei.

5. Pârâtul Lupașcu Serghei, cât și avocatul pârâtului Baidan Liliana, în ședința de judecată nu s-au prezentat, deși au fost citată în modul stabilit de lege, totodată avocatul acestuia Baidan Liliana a depus cerere de amânare a ședinței de judecată din motiv că ultima se află în alt proces de judecată, instanța a respins cererea deoarece la cererea acesteia cauza a fost amânată de 2 ori, instanța apreciind aceasta ca fiind o tergiversare a procesului, ținând cont de prevederile art. **6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului** care consacră dreptul la judecarea cauzei într-un termen rezonabil. Totuși reprezentantul pârâtului a prezentat o referință în care a indicat faptul că nu este de acord cu cererea înaintată menționând faptul că relațiile de familie dintre părți nu sunt definitiv și iremediabil destrămate, existând posibilitatea menținerii și restabilirii vieții de familie. Ce ține de stabilirea domiciliului copiilor minori a menționat faptul că asemenea solicitare este prematură nu reflectă în mod obiectiv interesul superior al copilului , intenționează să participe activ la creșterea, educarea și dezvoltarea acestora. Cu referire la încasarea pensiei alimentare a declarat că din luna decembrie de când se află peste hotare transmite periodic mijloace financiare pentru întreținerea

copiilor în măsura posibilităților sale. Astfel în medie transmite undeva 200 euro lunar precum și colete cu produse și bunuri necesare pentru copii. Prin urmare consideră just și rezonabil ca obligația de întreținere a copiilor minori să fie împărățită în mod egal între părinți, iar pensia pe care urmează să o achite pârâtul ținând cont de informația prezentată de Biroul de Statistică ar fi suma de 1524 lei.

6. Reprezentantul Direcției Generale pentru protecția drepturilor copilului în ședința de judecată nu s-a prezentat însă a depus cerere privind examinarea în lipsa sa, totodată a expediat prin intermediul poștei Avizul nr. 0-17 din 28.01.2026 cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori Lupașcu *****, a.n. *****și Lupașcu *****, a.n. *****, prin care s-a stabilit, în urma vizitei la domiciliul reclamantei Lupașcu Agafia, că reclamanta dispune de condiții bune pentru o dezvoltare armonioasă a copiilor minori.

7. Reprezentantul intervenientului accesoriu STAS Sîngerei- Maria Zaiț în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă a expediat prin intermediul poștei cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, totodată fiind expediat și Avizul-concluzie nr. 2877 din 09.10.2025 cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, Lupașcu *****, a.n. *****și Lupașcu *****, a.n. ***** prin care STAS ***** s-a abținut de la formularea unei concluzii, având în vedere lipsa unui cadru complet de date obiective care să permită o apreciere responsabilă, lăsând decizia la discreția instanței.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind participanții la proces, analizând materialele cauzei şi apreciind probele în ansamblu, instanța de judecată consideră necesar a admite parțial acțiunea reieşind din următoarele considerente.

8. În conformitate cu prevederile art. 1 Cod de procedură civilă al RM, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum și a altor cauze, date în competenta lor de prezentul cod și de alte legi.

9. Potrivit art. 5 Cod de procedură civilă al RM, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

10. Conform art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

11. În conformitate cu prevederile art. 121 Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă al RM, prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

12. Instanța judecătorească, conform art. 130 Cod de procedură civilă al RM, apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Cu referire la solicitarea de a desface căsătoria.

13. Potrivit art. 2 alin. (2) Codul familiei al RM, numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă generează drepturile și obligațiile de soți prevăzute de Codul familiei.

14. În ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că potrivit certificatului de căsătorie nr. 1 eliberat de Primăria comunei *****, r-nul *****, la data de 01.02.2019 a fost încheiată căsătoria dintre Lupașcu Agafia și Lupașcu Serghei.

15. Potrivit art. 2 alin. (3) din Codul familiei, relațiile familiale sunt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimțită între bărbat și femeie, egalitate în drepturi a soților în familie, sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală, prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori și ale celor inapți de muncă ai familiei, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relațiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime ale membrilor familiei.

16. În acest sens, instanța de judecată accentuează că în condițiile nerespectării acestor principii, soții dispun de oportunitatea desființării căsătoriei în temeiurile și condițiile statuate de Codul familiei al RM, drept care nu poate fi limitat sub nici o condiție.

17. Conform art. 33 Codul familiei al RM, căsătoria poate înceta prin divorț (desfacere).

18. În conformitate cu art. 37 alin.(3) Codul familiei al RM, instanța judecătorească desface căsătoria dacă constată că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sunt imposibile.

19. Astfel, reieșind din normele legale menționate supra și potrivit explicațiilor date în ședința de judecată de către reprezentantul reclamantei, instanța reține că relația de familie dintre soți a încetat efectiv, lipsind coabitația soților, modul comun de administrare a chestiunilor familiale, precum și faptul că între părți există divergențe esențiale.

20. Prin urmare, se constată că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sunt imposibile, motiv pentru care instanța ajunge la concluzia că raportul juridic de familie între Lupașcu Agafia și Lupașcu Serghei urmează a fi desfăcut.

***Cu referire la solicitarea privind stabilirea domiciliului copiilor minori*, instanța reține următoarele.**

21. Articolul 8 din Legea nr.370 din 30.11.2023 privind drepturile copilului statuează că, *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia.*

22. În același timp, dispoziția art. 51, art. 52 alin. (1) Codul familiei garantează dreptul copilului la abitație în familie și de a comunica cu părinții și alte rude.

23. Familia este o instituție protejată de art. 8 din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului. Astfel, art. 9 alin. (1) din Convenție statuează că, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

24. Aceste criterii stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt: vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

25. Totodată, criteriile de apreciere a interesului superior al minorului formează un ansamblu guvernat de principiul egalității, ceea ce înseamnă că nu poate reține caracterul primordial sau determinant al unuia sau altuia dintre criteriile respective.

26. În acest context, în cauza *Karrer c. României* (hotărârea din 21 februarie 2012), s-a constatat încălcarea art. 8 având în vedere că ingerința în viața privată şi de familie a reclamanților nu a avut la bază o analiză temeinică privind interesul superior al copilului şi procedura prevăzută de Convenţia de la Haga nu s-a desfășurat cu celeritate. În acest sens, Curtea a mai reținut și că instanțele naționale, examinând interesul superior al copilului, nu au luat în considerare situația familiala a minorei și nici alte elemente importante cum ar fi situația medicală, psihologică sau materială.

27. Instanța de judecată învederează că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

28. Conform art. 3 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, în toate acţiunile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de protecție socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

29. Este important de remarcat că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

30. Conform art. 63 alin.(1)-(3) Codul familiei, *în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor; în cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască, dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinților; dacă lipseşte acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. în acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vârsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, în care va conține, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.*

31. În același timp dispoziția art. 64 alin. (1) Codul familiei indică, *părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor când comportamentul*

acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.

32. În ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că, din relația de căsătorie a părților a rezultat copiii minori Lupașcu *****, a.n. *****și Lupașcu *****, a.n. *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere nr. *****seria *****(f.d.12) și certificatul de naștere nr. ***** seria *****eliberat de Serviciul Stare Civilă ***** (f.d.13).

33. Instanța menționează că, la stabilirea domiciliului minorului, instanța se călăuzește exclusiv de interesul superior al copilului, acesta fiind singurul criteriu relevant, urmând a fi apreciate: stabilitatea și securitatea emoțională, raporturile afective ale copilului cu fiecare părinte, capacitatea fiecărui părinte de a răspunde nevoilor materiale, educaționale și morale, continuitatea mediului de viață și disponibilitatea părinților de a colabora.

34. Potrivit avizului-concluzie expediat de reprezentantului intervenientului accesoriu Direcției Generale pentru protecția drepturilor copilului prin care s-a stabilit, că în urma vizitei la domiciliul reclamantei Lupașcu Agafia, dânsa dispune de condiții locative adecvate pentru a oferi un mediu sigur pentru creșterea și educarea copiilor minori, copii frecventează grădinița nr. 74 din mun. Chișinău, fapt confirmat și prin Informația nr. 51 din 06.09.2025 și Informația nr. 52 din 06.09.2025 eliberată de directoarea instituției nominalizare, reclamanta este angajată în câmpul muncii în cadrul SRL ,,Masterdoors" în calitate de manager consultant, la fel că tatăl copiilor este plecat peste hotarele țării, însă menține legătura cu copiii zilnic și ocazional îi vizitează (f.d. 84).

36. La caz fiind relevat și faptul că, la data de 29 august 2025 de către Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a fost emisă ordonanța de protecție împotriva victimelor violenței în familie astfel instanța a aplicat măsuri de protecție a victimelor violenței în familie Lupașcu Agafia și a copiilor minori ai acesteia de la acțiunile agresorului Lupașcu Serghei (f.d. 15).

37. Având în vedere cele menționate supra, instanța ajunge la concluzia admiterii acestei pretenții prin stabilirea domiciliului copiilor minori –Lupașcu *****, a.n. *****și Lupașcu *****, a.n. *****, cu mama acestora – Lupașcu Agafia.

38. Instanța reține obiecția pârâtului privind indicarea în dispozitiv a Legii nr. LP338/1994 (abrogată). Totuși, această referință normativă nu a influențat soluția pronunțată, întrucât analiza instanței a fost realizată prin prisma principiului interesului superior al copilului, criteriu determinant în stabilirea domiciliului minorului. În consecință, temeiul legal urmează a fi corectat prin raportare la Legea nr. 370/2023, care reglementează în prezent protecția drepturilor copilului, fără a se schimba concluziile asupra fondului cauzei.

Cu referire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

39. În susținerea soluției sale, instanța de judecată relevă cele statuate în art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care indică: *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

40. Potrivit art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30.11.2023 „*răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului”*.

41. Conform art. 58 alin. (1) și (2) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.*

42. În temeiul art. 74 din Codul familiei, *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

43. Este de menționat că părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă prin finalitatea sa un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

44. Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

45. Obligaţia de întreţinere a copiilor comuni revine ambilor părinţi, or, aceasta derivă nemijlocit din logica lucrurilor precum şi din conţinutul normelor legale relevate. Totuşi, obligaţia de întreţinere a minorilor nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli băneşti lunare. Această obligaţie generică (de întreţinere), pe lângă obligaţia de suportare a unor cheltuieli lunare, implică și alte obligaţii şi activităţi, care apar doar în procesul nemijlocit de îngrijire a minorilor şi care nu pot şi nu necesită a fi enumerate exhaustiv într-o hotărâre judecătorească (activități în vederea menținerii igienei ambientale și corporale, activități educative, petrecerea timpului liber, instruire, realizarea controalelor medicale obligatorii și/sau necesare, evidența dezvoltării psiho-emoționale, asigurarea alimentației sănătoase și echilibrate, etc.). Indubitabil, aceste sub-obligaţii şi activităţi implică timp, efort fizic şi psihic.

46. Revenind la circumstanțele litigiului dedus judecății, instanța anterior a stabilit că conform certificatelor de naștere a copiilor minori Lupașcu ***** (f.d. 13) și Lupașcu ***** (f.d.12), părinții acestora sunt: tatăl – Lupașcu Serghei și mama – Lupașcu Agafia.

47. Conform art. 76 din Codul familiei, *în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

48. În temeiul art. 97 din Codul familiei, *în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul când aceasta, se plăteşte benevol.*

49. Conform art. 98 alin. (1)-(3) din Codul Familiei, **„***persoana care are dreptul la întreţinere poate porni o acţiune privind încasarea pensiei de întreţinere, indiferent de termenul care a trecut de la momentul apariţiei dreptului respective; pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească; pensia de întreţinere poate fi încasată pentru perioada anterioară adresării în instanţa judecătorească dacă se va stabili că în perioada respectivă s-au întreprins măsuri de acordare a întreţinerii, dar debitorul întreţinerii s-a eschivat de la plata pensiei”.*

50. Conform art. 99 alin. (1)-(3) din Codul Familiei, „*instanţa judecătorească este în drept să hotărască încasarea pensiei de întreţinere de la data depunerii cererii ; cuantumul pensiei de întreţinere se stabileşte în modul prevăzut de prezentul cod; în cazul în care cererea privind încasarea pensiei de întreţinere va fi respinsă sau pensia va fi stabilită într-un cuantum mai mic, plăţile anterioare sau cele excedentare nu se restituie*”.

51. În această ordine de idei este de subliniat că, instanţa de judecată poate la cererea părții şi este în drept să stabilească în sumă fixă cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, în baza art. 76 al Codului familiei. Astfel, se impune a menționa că starea materială a părintelui sau opinia sa față de cuantumul pensiei de întreținere, pe care urmează să o achite, nu este un factor esențial și primordial, deoarece acesta în orice circumstanțe este obligat să asigure întreținerea copilului, necesară pentru o dezvoltare normală a acestuia. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța ține cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.

52. Instanța de judecată reiterează că, cuantumul pensiei de întreținere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităților minime a copilului, or, în toate cazurile este important de a asigura copilului condiții materiale necesare pentru o dezvoltare fizică și socială a acestuia. Stabilirea minimului de existență a unui copil minor nu denotă că, pentru întreținerea copilului vor fi suportate doar aceste cheltuieli, astfel că instanța a stabilit cuantumul pensiei de întreținere reieșind din interesul superior al copilului. La caz, este de menționat că normele de drept național și internațional stabilesc că, răspunderea pentru creșterea copiilor și asigurarea dezvoltării acestora le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

53. În concluzie, instanța menționează că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

54. Instanța reține faptul că, în referința sa pârâtul a indicat că într-adevăr lucrează peste hotarele țării prestând munci ocazionale, fără a avea venituri constante, dar și faptul că dânsul benevol transmite reclamantei unele surse bănești și produse, prezentând acte confirmative (f.d.98-102).

55. Ca urmare, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea și de a dispune încasarea din contul pârâtului, cu titlu de pensie de întreținere, a sumei de 3000 (trei mii) lei lunar pentru fiecare copil în parte.

56. Prin urmare, suma de 3.000 (trei mii) lei lunar pentru fiecare copil este necesară și suficientă pentru a acoperi strictul necesar al minorilor, asigurându-le condițiile minime decente de trai, dezvoltare fizică și intelectuală, în concordanță cu prevederile art. 74 din Codul familiei și art. 8 alin. (2) din Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului.

57. Instanța de judecată respinge argumentul pârâtului conform căruia din contul său urmează a fi încasată suma de 1524 lei, 08 bani cu titlu de pensie de întreținere, invocând faptul că Biroul de Statistică stabilește pensia de întreținere la nivelul de 3049, 6 lei, iar ambii părinți sunt obligați la întreținere în mod egal.

58. Instanța remarcă, în primul rând, că pârâtul se află peste hotarele țării, iar de starea de sănătate, emoțională și de toate celelalte griji ale copiilor minori se ocupă exclusiv reclamanta. Aceste atribuții nu sunt și nici nu pot fi împărțite în mod egal între părinți, în condițiile în care reclamanta, pe lângă îngrijirea zilnică a celor doi copii minori, este lipsită de posibilitatea de a se focusa pe o carieră profesională, fapt ce îi limitează în mod semnificativ capacitatea de autorealizare și de obținere a unor venituri proprii mai mari decît cele prezente.

59. În acest context, instanța constată că împărțirea proporțional egală a obligației de întreținere nu este nici corectă, nici echitabilă, întrucât nu reflectă contribuția reală a fiecărui părinte la creșterea și educarea copiilor.

Referitor la încasarea cheltuielilor ce ține de judecarea cauzei instanța reține următoarele.

60. Potrivit art.82 Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

61. În conformitate cu art. 90 lit. l) Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță şi de participanții la proces.

62. După cum rezultă din materialele cauzei, la depunerea acțiunii reclamanta Tabarcea Ina a achitat taxa de stat în sumă 700 lei și taxa de timbru în sumă de 200 lei, fapt confirmat prin ordinele de plată nr.01 și nr. 02 din 01.09.2025 (f.d.3,4) și respectiv chitanța confirmării achitării taxei de timbru prin intermediul MPAY la 01.09.2025 (f.d.2).

63. În acest sens, ținând cont că pretenția a fost admisă, instanța va dispune încasarea cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat din contul lui Lupașcu Serghei, în beneficiul lui Lupașcu Agafia, în mărime de 700 lei, precum și taxa de timbru în sumă de 200 lei.

64. Ținând cont de faptul că, reclamanta a fost scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat pentru pretențiile privind încasarea pensiei de întreținere, instanța va încasa

de la Lupașcu Serghei în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2709 (două mii șapte sute nouă) lei și 97 bani în corespundere cu prevederile cu art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă.

65. În conformitate cu art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, art. 37, art. 51, art. 52 alin. (1), art. 74, art. 76, art. 97-99 și art. 108 Codul familiei, art. 87 alin. (1) lit. c), art. 94, art. 238-241, art. 255, 256 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată ,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Lupașcu Agafia împotriva lui Lupașcu Serghei, intervenient accesoriu STAT- *****, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorului Rîșcani, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori și a cheltuielilor de judecarea a cauzei.

Se desface căsătoria încheiată, la data de 01 februarie 2019 între Lupașcu Serghei, IDNP ***** și Lupașcu Agafia, IDNP *****, înregistrată de Primăria comunei *****, raionul *****, înregistrată sub nr. 1.

Se stabilește domiciliului copilului minor Lupașcu *****, a.n *****, c/p *****și a lui Lupașcu *****, a.n *****, c/p *****cu mama acestora Lupașcu Agafia.

Se încasează de la Lupașcu Serghei IDNP *****, în beneficiul lui Lupașcu Agafia IDNP *****, pensia pentru întreținerea copilului minor Lupașcu *****, a.n *****, c/p *****, în sumă bănească fixă în mărime de 3000,00 lei (trei mii) lei lunar, începând cu data de 02 septembrie 2025 până la atingerea majoratului copilului.

Se încasează de la Lupașcu Serghei IDNP *****, în beneficiul lui Lupașcu Agafia IDNP *****, pensia pentru întreținerea copilului minor Lupașcu *****, a.n *****, c/p *****în sumă bănească fixă în mărime de 3000,00 lei (trei mii) lei lunar, începând cu data de 02 septembrie 2025 până la atingerea majoratului copilului.

În partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, hotărârea urmează a fi executată imediat. Prezenta hotărâre se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de 15 zile, iar după expirarea acestui termen, creditorul poate solicita executarea silită în condițiile Codului de executare.

Se încasează de la Lupașcu Serghei IDNP *****, în beneficiul lui Lupașcu Agafia IDNP ***** cheltuielile de judecată constituite din: taxa de stat în mărime de 700,00 (șapte sute) lei, taxa de timbru în mărime de 200,00 (doua sute) lei, în total suma de 900,00 (nouă sute) lei, 00 bani.

La eliberarea adeverinței de desfacere a căsătoriei a încasa de la Lupașcu Serghei IDNP ***** și de la Lupașcu Agafia IDNP *****, taxa de stat în beneficiul statului Republica Moldova, a cîte 500% din cota procentuală fixată în unități convenționale, adică a cîte 250 (două sute cinci zeci) lei, de la fiecare.

Se încasează de la Lupașcu Serghei IDNP *****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2709 (două mii șapte sute nouă) lei, 97 (nouăzeci și șapte) bani, pentru cerința cu privire la încasarea pensia de întreținere a copiilor minori.

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă, se va transmite Instituției Publice „Agenția Servicii Publice" pentru efectuarea mențiunilor respective în registrul actelor de stare civilă.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Păun Cristina**